

Kedves Testvérek!

Az adventi időszak az év egyik legszebb, de leginkább terhelt-, kimerítő és egyben vágyakkal teli szakasza. Szeretnénk elcsendesedni, megérkezni, valami szépet és meghittet átélni. Szeretni és szeretve lenni. Közben pedig olyan, mint egy hosszú utazás utolsó néhány kilométere este, sötétben, zuhogó eső közepett, mikor már mindenki türelmetlen és fáradt, éhes és a vezetőnek is különös erőfeszítést igényel az odafigyelés, koncentráció az útra. Sokan a várakozás idejének tartják, miközben Krisztus eljövételének valósága van velünk, ami valahogy így előttünk az Igében, mikor Jézus a megkísértés után a szolgálatba lépett:

„Jézus elhagyta Názáretet, elment, és letelepedett a tengerparti Kapernaumban, Zebulon és Naftáli területén, hogy beteljesedjék az, amit Ézsaiás prófétált: „Zebulon földje és Naftáli földje, a Tenger melléke, a Jordánon túl, pogányok Galileája! A nép, amely sötétségben él, nagy világosságot lát, és akik a halál árnyékának földjén élnek, azoknak világosság támad.” Ettől fogva kezdte Jézus hirdetni: Térjete meg, mert elközelített a mennyek országa!” (Mt 4, 13-17) Alig néhány verssel a Hegyi Beszéd felolvasott textusa előtt hangzanak el ezek a szavak: Isten országa közöttünk van: ez az evangélium! Ha ez igaz és valóságos, akkor az mindenre hatással van és minden lehet másként. Isten országának törvényszerűségei mindent megváltoztatnak és felborítanak. Gyökerestül változtatnak meg: teljesen máshogy élhetünk, más útra hív minket. Ráadásul ez nem egyszer történt meg kétezer éve és nem csupán Krisztus második eljövetele az, amit várunk adventben, hanem Isten országának eljövetelét és a Szentlélek kiadását újra és újra, itt és most is, 2022 adventjén. Ezt azért ennyire fontos elmondani itt, ennek az Igének a felolvasásakor, egyébként félreértjük, átsiklunk a lényeg felett vagy épp a szégyen és kárhoztatás mocsarába süppedünk. De Istennek nem ez a terve itt és most közöttünk! Ő szabadítani akar és az Ő országának a valóságát nekünk ajándékozni a vele való közösséget itt és most, hogy élhessünk a világban, mint só és világosság, közösségeként pedig mint hegyen épült város.

I. Hogy működik a paráznaság?

Jézus azt mondja, hogy a paráznaság nem a házasságtöréssel kezdődik, hanem sokkal hamarabb. Ahogy a gyilkosságnál is, a szavak és a gondolatok szintjén kell keresni a gyökereket. Sőt a szív mélyén. A törvény által tiltott cselekedet a másakra kívánsággal tekintéssel indul. Így a megakadályozás, a törvény betöltése úgy történhet, hogy ha a szemed kívánságra visz, inkább szüntesd meg a látásodat, sem a bűn miatt az egész lényed vesszen el. Ezt hallva egészen elképedhetünk és feltehetjük a kérdést, hogy ez komolyan így van? Ki tette ezt meg valaha? Hogyan mondhat Jézus ilyet egyáltalán? **Két dolgot** hadd hangsúlyozzunk így az elején: **egyrészt** a Törvény betöltője mondja ezt, Jézus maga, aki azokhoz szól, akik úgy gondolják és ők betöltik a Törvényt, mert nem követik el a házasságtörést. **Másrészt** a fogalmazás radikalitása arra utal, mennyire radikális dolog a bűn, mekkora pusztító az ereje, mennyire nagy erő és mennyire komolyan kell venni. Azért nehéz ez, mert a következmények nem látszanak rögtön, vagy nem tűnnek rossznak. Olyan ez, mint az édesség, a cukor mértéktelen fogyasztása – a pillanatnyi öröm, jó érzés, feldobottság után évek múlva, hosszú távú hatások és következmények sora várható, amiatt igen nagy árat fizet az ember. De ennél persze sokkal több, mert a bűn a kapcsolatokat rombolja és pusztítja az embert: saját magát és a másikat is.

Jézus magyarázatából szeretném kiemelni, hogy különbség van aközött, hogy van bennem kívánság, vágy, vagy abból fakadóan mit teszek: kívánsággal tekintek a másokra. Persze a „paráznaságot követett el a szívében” kifejezés arra utal, hogy a szívben történik a paráznaság, tehát nem kell semmit tenni, már az, mégis szeretném aláhúzni a „kívánsággal tekint” kifejezést. Van ebben valami kezdeményezés, nem csak passzivitás. És ez azért fontos, mert a keresztyén egyház történetében sokszor éltek vissza ezzel: a nemi vágyat önmagában bűnösnek és elítélendőnek tartották. Ez azonban nem igaz. Isten nem prűd. Jézus nem egy viktoriánus erkölcsös. A nemiség, a szexualitás Isten ajándéka férfi és nő között, a teremtési rend szerint, helye van a szövetségi kapcsolatban, nem csak gyermeknemzés céljából, hanem egymás örömeire, a szeretet és összetartozás kifejezésére. Természetes, hogy van, s hogy működik, az jó jel. Azt hiszem a kulcs itt a határoknak van, amit Jézus nagyon egyértelműen kijelöl és megfogalmaz. Nem engedhetünk teret annak, amiből később baj lesz. A határ pedig a legelejen van, mert utána ez egy lavina, ami megállíthatatlan. Nemet mondani tanít ma az Ige, ami nem azt jelenti, hogy magadtól képes vagy minden helyzetben megállni, hanem hogy Istent segítségül hívva Ő arra hív, hogy mondj nemet az elszabaduló vágnak és igent Rá és az Ő szabadítására.

Három ellentét-párban szeretném az evangéliumot hirdetni a számotokra. Isten országa közöttünk van, ezért lehetőségünk van elmozdulni, változni az evangélium által. Ezek egyénileg és közösségeként is igazak kell, hogy legyenek ránk.

II. Hibáztatás és ítélkezés helyett csendes együttérzés

A házasságtörés, a paráznaság kérdésében akár más érintett, akár magunk, a hibáztatás, ítélkezés és megvetés a leggyakoribb hozzáállás. Akkor is igaz ez, ha a kultúránkban a legtöbben legyintenek – „Mindenki ezt csinálja...” kijelentéssel, vagy kicsit felháborodnak rajta, aztán elfelejtik, esetleg eufemizálják a dolgot. Hibáztatni azért kell, mert magyarázatot kell találni rá, hogy történhet meg mindez? A hibáztatás végén valakinek „el kell vinnie a balhét” – ez pedig arra utal, hogy valóban volt bűn és nincs rendjén, ami történt. Nagyon érdekes ez, mert az is hibáztat, aki elvileg nem hisz, vagy nem fogadja el Isten igazságát, Törvényét. A hibáztatással mégis annak igaz volta mutat. A hibáztatással és az ítélkezéssel egy súlyos probléma volt és van. *„Aki házasságot tör állítsák törvénytől elé.”* - ezt mondja az 5Móz 18. A gyakorlatban azonban többnyire a nő felet vitték bíróság elé, a férfit pedig futni hagyták. Ismerjük a házasságtörő asszony történetét, ahol ez történik. Az esetek többségében tehát a paráznaság megtörténte kapcsán a nő hibáztatása történik. Megjelenhet a férfi hibáztatása is, de lehet a kultúrát hibáztatni, mert áthatott teljesen a túlfűtött szexualitástól. Hogyan ne tekintsek kívánsággal másra, ha mindenhol ez árad felém? Lehet az egyházat is hibáztatni, mert túl szigorú, feleslegesen

büntető ebben a kérdésben. A hibás és bűnös keresése esetén az ember sajnos nem tud helyes ítéletet alkotni, mert a bűn miatt torzul az ítélkezés hitelessége is. Az a baj, hogy az emberi hibáztatás és az ok keresés nem tud Isten mércéje szerint igazságos lenni. Jézus a Hegyi Beszédben lévő szavaiban arra utal, hogy mindenki magában keresse a hibást, a bűnöst. Ez a hibáztatás egyetlen lehetséges objektív iránya. A bűnt annak kell nevezni, de az minden esetben belül lesz. Miközben a bűnt bűnnek nevezni fontos és Isten népe nem maradhat néma, ha látja, vissza kell jelezni a testvérednek, ha látod, van helye ennek, de ezt együttérzéssel és szeretettel kell lennünk ennek az Igének az alapján. Hiszen mindnyájunkat érint ez: akár családban, akár egyedülállóként élünk, akárhány évesek vagyunk. Mert ez emberi és nem kapcsolati állapottól függ.

III. Hamis büszkeség helyett az elveszettség valósága és fájdalma

A farizeusok és írástudók büszkék voltak az általuk járt útra és arra, amilyen erkölcsi tisztaságot megéltek és képviseltek. Fenyget ez minden olyan embert akkor és ma is, akik nem gondolják magukat bűnösnek, mert nem követtek el házasságtörést, vagy elkövettek, de nem tartják azt bűnnek. Figyeljük csak meg, mindkét végletben megjelenik ugyanaz a magatartás. De figyelj most meg a szívedet. Hiszen Isten országa közöttünk van, azaz Isten belülről akar változtatni és formálni minket, hív magához és szeretne gyógyítani tisztítani. Ő tudja, hogy van-e benned hamis büszkeség, vagy háritás, ami attól véd, attól tart távol, hogy rád szakadjon a bűneid súlya. Ilyen mondatok lehetnek a szívünkben: „Ugyan már... ez túlzás- Azért az jó, hogy vagyok valaki, aki csábít és akit választanak. Ez nekem jár.” vagy akár „Engem ez nem érintett soha. Engem ez már nem érint.” – és akkor is, ha ez utóbbi tény, felülemelkedünk azon, aki ezzel küzd. Nem ez az út, nincs kivétel, mindenki érintett, mert egyéni szinten is érintett és Krisztus teste tagjaként is az. Mert ha szenved az egyik tag, a másik is szenved. Jézus szavai fájdalmasan nyerseks és fájdalmasan igazak. Igen, minden a dédelgetett vágnál és a kívánság kifejezésénél kezdődik. És igen, ez egy leküzdhetetlen erő. Fájdalmas, hogy ez igaz, hogy ez ennyire erősen hat, hogy tehetetlenek vagyunk, hogy magunktól nem vagyunk képesek változni és hogy ez rombol és pusztít.

IV. Szégyen vagy közöny helyett a szabadítás valósága

Ha igaz, amit Jézus mond, ha tényleg ennyire erős a bűn és ennyire valóságos mindez, akkor az nagyon nagy szégyen. Sokan ebbe csúsznak bele, ha rájuk szakad a bűneik súlya, ha rájuk omlik mindaz, amit dédelgettek magukban, ami megtettek volna, ha lehetőségük van rá vagy amit meg is tettek akár. De, amivel szintén gyakran találkozom, az a közöny. Mert annyira sok a bűn, akkorra a tehetetlenség, annyi a sok rossz tapasztalat, hogy nem marad más, csak a közöny. Mindegy. Majd túlleszünk rajta. Ez van. Nem érdekel...

Most hirdetem neked az evangéliumot, hogy a hibáztatás és ítélkezés, a hamis büszkeség, a szégyen és közöny helyett Isten a szabadítás útját kínálja a számodra! Isten országa közöttünk van! Hiszed-e ezt? Ha igen, akkor Ő képes megszabadítani, formálni és megbocsátani. Nem kell kárhozzátnod magadat! Sőt megcsonkítani sem. Ha a törvény betartásának útját akarnád járni és azt gondolnád, hogy úgy lehet megmenekülni a kárhozzától, hogy betartod a törvényt és ezt a parancsolatot is, meg kellene tenned. Mert máshogy nem menne. De Jézus Krisztus azért jött, hogy betöltse helyetted a Törvényt, Isten igazságát. És az Ő tökéletes áldozatáért neked már nem kell mást tenned, mint hozzá menekülnöd és Tőle kéred bocsánatot, kérni, hogy tisztítson meg és formáljon át. Ő tesz képessé a bűn elleni harcra, az együttérzésre, mert ő az volt a házasságtörő megtört, halálraítélt asszonnyal. Vele hordozható az elveszettség fájdalma, mert Ő azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet. És Ő elhordozta minden szégyenedet, hogy szabadon élhess vele. Ezt a folyamatot pedig Krisztus feltámadásának erői végzik el bennünk, miközben ez nem választható el a keresztyén ember hitben vívott harcától. A Krisztussal való közösség azt jelenti, hogy Krisztus szövetségese leszek, így számomra is érvényes, amit Krisztus a követőitől kér és vár: *"Ha valaki énutánam akar jönni tagadja meg magát, vegye fel naponként keresztyét és kövessen engem."* (Lk 9,23) A szabadítás során munkálja bennünk az engedelmisséget, a bűn felismerését, az odaszánást, ami nem egy megfeszített megfelelni akarás, rettegés, szorongás, hanem szabad követés.

Krisztus nem lehet követni anélkül, hogy az ember Krisztussal szövetségben óembere ellen ne fordulna. Döntéseket kell hoznunk, határokat kell szabnunk a saját szívünkkel szemben is. Az új ember nemcsak a Krisztusba beleplántálás, hanem a régi fokozatos elhagyását, elengedését is jelenti. De nem azért harcol a keresztyén ember, hogy valamit megnyerjen, hanem azért, mert már megnyerte. A lemondás az új élet megtalálásának örömben megy végbe. Ezt jelenti a „Vágd le!” és a „Dobd el!”. Meg akar szabadítani téged is Jézus, akié minden hatalom és megbocsát neked. Nevezd a bűnt bűnnek. A pornót, a szabadjára engedett fantáziát, a dédelgetett vágyakat, a flörtöt, a munkahelyi kapcsolatokat, a félreérthető és kétértelmű szavakat és a tettek is: a házasságtörést, az érzelmi megcsalást és mindazt, ami a szívedet terheli.

Befejezés

Bonhoeffer azt mondja, hogy a világ tisztátalansága a hitetlenség. Aki elveszik, emiatt vesz el, nem a bűnei miatt. Hiszed-e, hogy Isten országa eljött közénk? Advent van. Hiszed-e, hogy visszajön Jézus és megítél élőket és holtakat? És hiszed-e, hogy most itt van és kegyelmesen közelít feléd? Mint a házasságtörő asszony felé, mint az elveszett bárány felé, mint minden bűnös felé, akivel csak találkozott itt a földön, hogy megmutassa, milyen az Isten irgalma.

Hiszed-e, hogy Isten megszabadít? Isten népeként a hitvallásunk és a tapasztalatunk is az, hogy igen. Legyen ma ez mindannyiunk valósága. Ne menjünk tovább úgy, hogy nem változik semmi. Kiáltunk együtt: Uram, hiszek! Uram, hiszünk! Légy segítségül az én hitetlenségemben! Szabadításod járjon át minket! Jöjj Szentlélek! A Te országod jöjjön el közénk! Ámen!

(Thoma László)